

دانشگاه تهران به «بشار اسد» دکترای افتخاری می‌دهد

رئیس دانشگاه تهران گفت: در جلسهای که هفته گذشته با سفیر جمهوری اسلامی ایران در سوریه داشته‌ام، عنوان کردم تا در سفر آینده‌ای که بشار اسد به ایران خواهد داشت، دانشگاه تهران آمادگی دارد که دکترای افتخاری دانشگاه تهران را به ایشان اعطا کند. به گزارش دیده‌بان ایران، محمد مقیمی در دیدار با «فادیادیب» قائم مقام وزیر آموزش عالی سوریه که با حضور اعضای هیأت رئیسه دانشگاه تهران در محل سالن شورای دانشگاه برگزار شد، گفت: با وجود پیوند غنی فرهنگی، سیاسی و ورزشی بین مردم ایران و سوریه، اما روابط علمی و دانشگاهی بین دو کشور رضایت بخش نیست. با وجود اینکه علقه‌ها و پیوندهای سیاسی، فرهنگی و ورزشی بین مردم ایران و سوریه، پیوندهایی بسیار عمیق و غنی است اما از روابط علمی و دیپلماتی علمی خودمان در بین دانشگاه‌های ایران و سوریه راضی نیستیم.

گزارش سالانه نشریه علمی نیچر: ایران در رده هفتم کشورهای با بیشترین مقاله تقلبی قرار گرفت

نشریه علمی معتبر «نیچر» در گزارش سالانه خود اعلام کرد که سال ۲۰۲۳ به لحاظ تقلب آکادمیک رکورد شکسته است و بیش از ۱۰ هزار مقاله تحقیقاتی پس از انتشار بازپرس گرفته شده‌اند. به گزارش یورونیوز، بنابر اعلام این نشریه، کشورهای عربستان سعودی، پاکستان، روسیه، چین، مصر، مالزی، ایران و هند هشت کشور نخست هستند که بالاترین نرخ مقالات باطل شده پس از انتشار را در دو دهه گذشته داشته‌اند. مواردی نظیر اجاعات ساختگی و نادرست، سرقت ادبی و تقلب در متون از عوامل بازپرس‌گیری و استرداد این مقالات بوده‌اند.

کنکور حجاب در تبریز برگزار شد!

مسابقه‌ای با عنوان کنکور حجاب و با موضوع پوشش و حجاب در تبریز برگزار و جایزه‌هایی هم برای آن در نظر گرفته شد. فارس نوشت:

مسابقه‌ای با موضوع پوشش و حجاب در تبریز برگزار می‌شود و آن با عنوان «کنکور حجاب» یاد شده است. جایزه نفر اول هفت میلیون تومان، جایزه نفر دوم پنج میلیون تومان و جایزه نفر سوم سه میلیون تومان تعیین و علاوه بر آن به ۱۰ نفر از برگزیدگان هم جایزه یک میلیون تومانی اهدا شد.

شنبه دوم دی ماه؛ تشیع پیکر توران مهرزاد

پیکر توران مهرزاد، هنرمند پیشکسوت عرصه هنرهای نمایشی و رادیو روز شنبه - دوم دی ماه - تشیع می‌شود. به گزارش روابط عمومی رادیو نمایش، تشیع پیکر این هنرمند فقید، ساعت ۱۰ روز شنبه دوم دی ماه، از محل آرگ تاریخی رادیو واقع در میدان پانزده خرداد به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا برگزار خواهد شد. توران مهرزاد سه شنبه شب در ۹۳ سالگی درگذشت.

آیین شب یلدا در کاخ گلستان برگزار می‌شود

آیین باستانی شب یلدا در عمارت شمس‌العماره مجموعه میراث جهانی کاخ گلستان با اجرای ویژه برنامه‌های مردمی و متنوع فرهنگی و هنری برگزار می‌شود. به گزارش روابط عمومی مجموعه میراث جهانی کاخ گلستان، به مناسبت گرامیداشت ثبت جهانی آیین باستانی شب یلدا همراه با چیدمان سفره یلدا در عمارت شمس‌العماره مجموعه میراث جهانی کاخ گلستان پنجشنبه ۳۰ آذر ماه از ساعت ۱۴ تا ۱۹ برگزار می‌شود. از برنامه‌های جانبی این برنامه، می‌توان به برپایی نمایشگاه یلدا ناصر (خاطرات ناصرالدین شاه قاجار) محفوظ در گنجینه اسناد کاخ گلستان و برگزاری برنامه خوشنویسی از غزلیات حافظ به قلم خوشنویسان موسسه هنری شارن هزارنگ اشاره کرد. همچنین، مراسم دف‌نوازی از سوی گروه دلنوازان و غزل خوانی به همراه اجرای موسیقی سنتی ایرانی از سوی گروه ستارگان و بخش گلچینی از تصنیف‌های قدیمی از سوی گروه موسیقی آوای سیمرغ اجرا خواهد شد.

چرا درباره ایجاد حریم پیرامون «تئاتر شهر» اظهار نظر نمی‌شود؟

وزارت ارشاد محصول خالص سازی را درو کند

وقتی برومند در نشست خبری جشنواره تئاتر عروسی گفت: «امروز که برای حضور در این نشست به تئاتر شهر می‌آمدم، یک نفر کنار تئاتر شهر اجازه نمی‌داد ماشینم را پارک کنم و می‌گفت اینجا آشپزخانه است و قرار است برای من مواد غذایی برسد! تکلیف ما را معلوم کنید اینجا آشپزخانه است یا تئاتر شهر؟» تئاتر شهر دارد فرومی‌ریزد در ستنش کنیدا! اطراف مکان فرهنگی باید زینا باشد. تئاتر شهر بوی پا می‌دهد چرا باید سطل آشغال‌های زشت در اطراف مجموعه زباله‌های محل را دو کند؟؟ در همان نشست بود که برومند در اعتراض به بودجه‌اندک تئاتر ایران به رقم پشت‌قباله یکی از بازیگران زن سینمای کشور اشاره و بودجه تئاتر مملکت را کمتر از آن عنوان کرد. یکی دیگر از اظهار نظرهای سنجیده و احساسی او که بعداً عذرخواهی از خانم بازیگر را به دنبال داشت. ولی مسئله در دوره‌های متفاوت و توسط

ایوب احمدی

ایجاد حریم اطراف مجموعه «تئاتر شهر» چند سالی است که به بحث متداول بدل شده و در این مدت عنوان‌های متفاوتی به خود گرفته است. «تعیین حریم»، «حصار کشی»، «ساماندهی عرصه و حریم» از جمله اسامی بوده که برای نامیدن طرح مدیران دولتی به کار رفته و می‌رود. تحقیقا از سال‌های پایانی دولت دوازدهم بود که ماجرای ایجاد حریم سیمای جدی‌تری به خود گرفت، و گر نه در دوره‌های پیش از آن نیز هنرمندان و مدیران به لزوم پیاده‌سازی چنین طرحی پی برده بودند. مشهورترین اعتراض نسبت به وضعیت در دولت گذشته و توسط مرضیه برومند صورت گرفت که سروصدای زیادی به دنبال داشت؛

دستکم در یک جامعه زنده و پویا، باید حداقل بحث و مجادله و گفتگویی حول مسائل مهم شکل بگیرد.

بر کسی پوشیده نیست که تئاتر شهر از دیرباز یکی از مهمترین مکان‌های تئاتری کشور بوده و همواره مورد توجه کافی است به یاد بیاوریم روزگاری که اعلام شد قرار است خط مترو از زیر ساختمان «تئاتر شهر» عبور کند و یادورهای که مدیران شهری پارکینگ این مجموعه فرهنگی را شبانه به نام غیر زدند. تصاویر تجمع اعتراض هنرمندان به این موضوع هنوز در اینترنت قابل جستجو و در دسترس عموم است که رضا کیانیان و حمید سمندریان بین حضار صحبت می‌کنند. در نمونه دیگر، می‌توان به بحث بازسازی تئاتر شهر اشاره کرد که تقریباً هر چهار سال یک بار و با تغییر دولت‌ها علم می‌شده؛ آنجا هم صدای هنرمندان و مدیران بلند بود. ماندگارترین اظهار نظر در این باره توسط بهرام بیضایی در دولت محمود احمدی‌نژاد صورت گرفت که تئاتر شهر را به «سالن چلو کبابی» تشبیه کرد. یعنی زیبایی‌شناسی مدیران وقت در تغییر سنگ‌ها و نمای داخلی این مجموعه فرهنگی به قدری فاجعه بود که چنین تعبیری به آن چسبید و هیچ‌گاه از اذهان پاک نشد.

بنابر این جادار یک بار دیگر طرح پرسش کنیم: چه مجموعه رفتار و وقایعی موجب شده که علاوه بر مخالفان دو آتشه - همان‌ها که قبلاً در خدمت اعضای شورای شهر ویدئوها و کمپین‌های اعتراضی می‌ساختند - امروز حتی موافقان ایجاد حریم نیز سکوت کرده‌اند؟ آیا جز این است که رفتار نیروهای حراستی و حفاظتی در بدنه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت سیزدهم، همه چیز را به محاق سکوت کشانده تا درباره هیچ واقعه‌ای اظهار نظر صورت نگیرد؟ بعد از صحبت‌های وزیر ارشاد در خصوص شروع کلنگ‌زنی طرح حریم، فقط یک اعتراض جدی شنیده شد و آن هم توسط سخنگوی شورای پنج‌م تهران بود که در کانت شبکه ایکس نوشت: «این کار، تعیین حریم نیست؛ این کار، خالص‌سازی عرصه عمومی شهر است. حصر میدانگاه تئاتر شهر، تحدید عرصه عمومی و تزیین حقوق شهروندان برای دسترسی آسان‌تر به فضاهای

پیام سکوت هنرمندان در مورد حریم تئاتر شهر، شاید این باشد مدیران فرهنگی این دولت اگر یک کار خوب و مناسب هم انجام دهند، چنان کارنامه بدی به یادگار گذاشته‌اند که کسی علاقه‌ای نسبت به اظهار نظر درباره آن یک کار ظاهر خوب نشان نمی‌دهد. آنچه تا اینجا روشن به نظر می‌رسد این است که دولت دستکم در حوزه تئاتر، محصول دکترین! خالص‌سازی در عرصه فرهنگ و هنر را درومی‌کند

شهری است. تعیین حریم، دیوار کشی و جداسازی فیزیکی نیست.» البته همچنان روشن نیست که دولت قصدی برای کشیدن دیوار در اطراف تئاتر شهر داشته باشد. دیواری مشابه آنچه در اطراف تالار وحدت یا بنیاد رودکی وجود داشته و هیچگاه زمینه‌های اعتراض مدیران شورای شهر سابق و امروز را بوجود نیآورده است! افراغ از اینکه نیت نویسنده توثیت، سیاسی بوده یا دغدغه شهری و فرهنگی داشته، بیان این نکته ضروری است که گسترش فقر، پیوندی ناگسستنی با افزایش بزه و ناهنجاری‌های اجتماعی دارد و هیچ جریانی در کشور نمی‌تواند با هدایت اجباری پدیده‌های نامطلوب خود به زیر فرش! توهم پاکسازی و ایمن‌سازی بوجود بیاورد. این میزان آسیب و نارضایتی که در محدوده چهارراه ولیعصر و تئاتر شهر به چشم می‌آید، روزی فرش را کنار می‌زند و راه خود را به بیرون باز می‌کند. پیام دیگر سکوت هنرمندان شاید این باشد که مدیران فرهنگی این دولت (مثلاً) اگر یک کار خوب و مناسب هم انجام دهند، چنان کارنامه بدی به یادگار گذاشته‌اند که کسی علاقه‌ای نسبت به اظهار نظر درباره آن یک کار ظاهراً خوب نشان نمی‌دهد. آنچه تا اینجا روشن به نظر می‌رسد این است که دولت دستکم در حوزه تئاتر، محصول دکترین! خالص‌سازی در عرصه فرهنگ و هنر را درومی‌کند

می‌کند در هماهنگی با یکدیگر، با مهارت توانسته‌اند تضادها، تنش‌ها و همدستی‌های شخصیت‌های فلیپ کلود را به نمایش بگذارند. بهنام تشکر ترکیبی است از یک هنرمند ناموفق با گرایش سیاسی متشنه که بعد از جدایی از همسرش می‌خواهد خانه‌اش را بفروشد. کورش سلیمانی در نقش مارتن، یک مرد میانسال اصول‌گراست که موفقیتی در نمایشنامه‌نویسی کسب نکرده اما به فرآخور موقعیت پیش آمده می‌تواند با بهره‌گیری از تخیل، روایت‌هایی جذاب برای دیگران تعریف کند. همچنان که رامین ناصر نصیر در نقش دووال به خوبی توانسته ایفاگر مردی ساده‌دل و زودباور باشد که عاشق هنر و ادبیات است اما واقعیت زندگی روزمره را با یک اجرای تئاتری به خوبی تمییز نمی‌دهد دووال مصداق بارز میان‌مایگی مردمان طبقه متوسطی که نه گرم است و نه سرد، بلکه ولرم است. از این منظر یکی از نقاط مثبت اجرا بی‌گمان بازی خوب و اندازه بازیگران است؛ مبتنی بر خلق شخصیت‌دوری از تقلید و تیب‌سازی.

گفتگوها و مناسبات‌شان درام ساخته شود. نمایش «توافق نامه» که این شب‌ها در سالن استاد ناظرزاده مجموعه ایران‌شهر بر صحنه آمده، مصداق بارز وفاداری قابل ستایش یک کارگردان ایرانی در مواجهه با یک نمایشنامه خوش ساخت

فرانسوی است. همه چیز در خدمت اندازه بودن اجراست. بازی بازیگران، طراحی صحنه و لباس، استفاده از گریم و موسیقی، این «اندازه بودن» را نشان می‌دهد. بنابر این اجرا به امری متکلفانه تبدیل نمی‌شود که از دل تصمیمات شخصی و بی‌منطق یک کارگردان متوهم و متهور در بسنده نداشتن جهان پیشینه‌های یک نمایشنامه‌نویس صاحب سبک، بیرون آمده باشد. کورش سلیمانی به ترجمه خوب و روان شهلا حائری اعتماد کرده و با شیوه کارگردانی خویش، در تلاش است تماشاگر طبقه متوسط نمایش خویش را با فضای سیاسی و اجتماعی فرانسو در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ۱۹۸۱ آشنا کند. شاید این وفاداری حداکثری کارگردان به نمایشنامه را بتوان نوعی محافظه‌کاری اجرایی دانست اما در زمانه‌ای که نهاد اجتماعی تئاتر گرفتار انواع رادیکالیسم‌های انحرافی و خوانش‌های بی‌ربط شخصی است، از قضا می‌شود از این محافظه‌کاری و باور به شیوه تثبیت‌شده تولید تئاتر دفاع کرد. کورش سلیمانی فرزند تئاتر دانشگاهی است و آموزش تئاتر را در دانشگاه هنرهای نمایشی از سر گذرانده، پس جای تعجب نخواهد بود که تئاتری تولید کند که همچنان بسر مدار پر تنسیب‌های دانشگاهی باشد و از ماجراجویی‌های بدون حساب و کتاب بعضی ایگوهای متورم فاصله بگیرد.

بازی بازیگران در خدمت اجراست. بهنام تشکر در نقش کورش سلیمانی دنی، عنوان مارتن و رامین ناصر نصیر که نقش دووال را بازی

گفتگوها و مناسبات‌شان درام ساخته شود. نمایش «توافق نامه» که این شب‌ها در سالن استاد ناظرزاده مجموعه ایران‌شهر بر صحنه آمده، مصداق بارز وفاداری قابل ستایش یک کارگردان ایرانی در مواجهه با یک نمایشنامه خوش ساخت فرانسوی است. همه چیز در خدمت اندازه بودن اجراست. بازی بازیگران، طراحی صحنه و لباس، استفاده از گریم و موسیقی، این «اندازه بودن» را نشان می‌دهد. بنابر این اجرا به امری متکلفانه تبدیل نمی‌شود که از دل تصمیمات شخصی و بی‌منطق یک کارگردان متوهم و متهور در بسنده نداشتن جهان پیشینه‌های یک نمایشنامه‌نویس صاحب سبک، بیرون آمده باشد. کورش سلیمانی به ترجمه خوب و روان شهلا حائری اعتماد کرده و با شیوه کارگردانی خویش، در تلاش است تماشاگر طبقه متوسط نمایش خویش را با فضای سیاسی و اجتماعی فرانسو در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ۱۹۸۱ آشنا کند. شاید این وفاداری حداکثری کارگردان به نمایشنامه را بتوان نوعی محافظه‌کاری اجرایی دانست اما در زمانه‌ای که نهاد اجتماعی تئاتر گرفتار انواع رادیکالیسم‌های انحرافی و خوانش‌های بی‌ربط شخصی است، از قضا می‌شود از این محافظه‌کاری و باور به شیوه تثبیت‌شده تولید تئاتر دفاع کرد. کورش سلیمانی فرزند تئاتر دانشگاهی است و آموزش تئاتر را در دانشگاه هنرهای نمایشی از سر گذرانده، پس جای تعجب نخواهد بود که تئاتری تولید کند که همچنان بسر مدار پر تنسیب‌های دانشگاهی باشد و از ماجراجویی‌های بدون حساب و کتاب بعضی ایگوهای متورم فاصله بگیرد.

بازی بازیگران در خدمت اجراست. بهنام تشکر در نقش کورش سلیمانی دنی، عنوان مارتن و رامین ناصر نصیر که نقش دووال را بازی

نمایش «توافق نامه» به کارگردانی کورش سلیمانی در مجموعه ایران‌شهر به روی صحنه است؛ در باب هنر ناب توافق کردن

استعاره‌ای از یک جهان مبتنی بر معامله بدانند. همه چیز بر منطق سود و زیان بنا شده و حتی مفهوم کمیاب «دوستی» از این واقع‌درمان نیست. حتی تعلق به اردوگاه سوسیالیسم یا سرسیردگی به راست میانه و لیبرالیسم، دلیلی بر حقایقت افراد نیست و این انسانیت است که مخدوش شده و به خشونت در عرصه نمادین دامن زده است. این وضعیت را می‌توان

مبهم شدن مرزهای سیاسی دانست که سمت درست تاریخ را مخدوش می‌کند. در این و انفسا که روابط انسانی انتزاعی و هویت افراد تمییز شده اند بر این سامان امور مدام باید توافق نامه امضا کرد و قرار داد مکتوب نوشت. در یک جامعه پیشرفته گریزی از عقلانی شدن امور و تبع آن حاکم شدن بروکراسی نیست. اما این فرآیند بروکراتیک شدن جامعه آسیب‌های فراوانی ایجاد خواهد کرد. شاید این گونه به نظر آید که همچنان هنر و ادبیات بدلی باشند در مقابل سیطره تام‌عقلانیت‌ایزازی اما دنی و مارتن، نشان می‌دهند که از ظرفیت‌های هنری خویش به نفع خویش استفاده کرده و در حال و هوای روح‌زمانه که منتفع‌طلبی است، روزگار می‌گذرانند.

به لحاظ اجرایی کورش سلیمانی در مقام کارگردان، به مانند نمایش‌های قبلی خویش، به متن نمایشنامه‌ای که انتخاب کرده وفادار است. از این منظر مخاطبان آثار این کارگردان با تجربه و کلاسیک، به هنگام تماشای نمایش هایش، گرفتار ماجراجویی‌های عجیب و غریبی نمی‌شوند که این روزها گریبان تئاتر کشور را گرفته. کورش سلیمانی به نام دراماتورژی متن و اجرا، هر بلایی را بر سر متن نمایشنامه نازل نمی‌کند و مومنانه به نویسندگانی که انتخاب کرده ایمان دارد. نتیجه این رویکرد بی‌شک تولید تئاتری است که هویت اجرایی دارد، قصه‌اش را کامل تعریف می‌کند به اندازه اجازه‌های شخصیت‌ها جان بگیرند و از دل

محمدحسین خدایی

فلیپ کلود در نمایشنامه «توافق نامه» جهانی سیال و انتزاعی را بازنمایی می‌کند که مفاهیمی چون دوستی در آن چنان بی‌اعتبار شده که برای اعتمادسازی، باید از نو این دوستی و رفاقت به اثبات رسد و به توافق طرفین در آید. البته این وضعیت ناهنجار اجتماعی خلق الساعه ایجاد نشده و کمابیش نتیجه سیاست‌های نئولیبرالیستی دولت راست‌گرای «والری ژسکار دستن» بوده است. اما دموکراسی پارلمانتاریستی فرانسه به مردم این امکان را می‌دهد که با شرکت در انتخابات ۱۹۸۱ به سیطره دولت دست راستی ژسکار دستن پایان داده و فرانسوا میتران سوسیالیست را به مقام ریاست جمهوری برگزیند. نمایشنامه فلیپ کلود در آستانه این انتخاب به وقوع می‌پیوندد و به خوبی تنش‌های سیاسی یک جامعه پیشرفته اما بحران زده اروپایی را بازنمایی می‌کند. ماجرای نمایش در رابطه با دوست است به نام‌های «دنی» و «مارتن» که بعد از مدت‌ها در خانه دنی به انتظار فردی نشستند به نام «دووال» که مشتری خرید خانه است. دنی از مارتن می‌خواهد که شرط رفاقت سی ساله را به جا آورده و با حضور خویش، فروش خانه را تسهیل کند. در این فرآیند دشوار معامله امضای توافق نامه مابین فروشنده و خریدار، ناگزیر بازی نامکشف از دوستی طولانی دنی و مارتن افشا شده و رابطه دوستانه این دو را تنش‌آلود می‌کند. در واقع با هجوم سرمایه‌داری نئولیبرال و مادی‌شدن تمام عرصه‌ها در دهه هشتاد میلادی، این وضعیت تنش‌آلود و رازورزانه در اقتصاد شدت بیشتری یافته و برای مثال خرید و فروش یک خانه قدیمی را به امری دشوار و نه چندان صادقانه بدل کرده است. در این معامله مولفه‌ای که به یاری دنی و مارتن می‌آید و امضای توافق نامه را با تمامی مسائل پیش آمده تسهیل می‌کند مربوط است به نویسنده و بازیگر بودن این دو نفر. به دیگر سخن، دنی و مارتن از طریق اجرای نقش‌های واقعی و خیالی در مقابل خریداری چون دووال، توهمی از یک واقعیت ناموجود اما مطلوب را برمی‌سازند که چنان پر قدرت است که برای دووال چاره‌ای به غیر از امضا کردن توافق نامه باقی نمی‌گذارد.

فلیپ کلود در تلاش است عقد قرار داد مابین دنی و دووال را همچون شرکت در انتخابات ریاست جمهوری فرانسه،

گویی در طرف ماجرا از آن رضایت دارند.

گویی در طرف ماجرا از آن رضایت دارند.

گویی در طرف ماجرا از آن رضایت دارند.

گویی در طرف ماجرا از آن رضایت دارند.

گویی در طرف ماجرا از آن رضایت دارند.

گویی در طرف ماجرا از آن رضایت دارند.